

ABSTRAKTNA UMETNOST

Slika 1: Avtor se je malce poigral z barvam, zato je slika privlačnejša.
Vidimo pa lahko, da je upodobil razne pravilne in nepravilne like.

2015/2016

***"Pravila in modeli uničujejo genija in umetnost."
- Heizlit***

1. Abstraktna umetnost v slikarstvu

a) Kaj je abstraktna umetnost?

Slika 2: Igra barv, kot je imenovano delo, je prikazana že skoraj čarobno.

Umetnost je katero koli ustvarjanje, ki kaj upodablja in izraža čustva. Izražamo se lahko z risanjem, slikanjem, kiparstvom, z grafiko, arhitekturo,...

Abstraktna umetnost je stopnja v razvoju posameznih umetnikov.

Umetnost starodavnih kultur je bila zelo preprosta. Umetnine, kot so na primer znaki in risbe na keramiki, tekstilu, napisi in slike na skali, so bile geometrijske in linearne oblike; predstavljale so simboliko ali dekoracijo na ravni vizualnega. To nam pokaže, da abstraktna umetnost komunicira.

b) Značilnosti del v abstraktni umetnosti

Nekateri umetniki na platno naslikajo motive iz vidnega, kot na primer ljudje, pokrajino, tihožitje, ... To so realistične slike, ker izgledajo kot resnične. Abstraktne slike pa, v nasprotju z realističnimi, ne posnemajo realističnega sveta, ampak s pomočjo barv, oblik in črt izražajo čustva, razpoloženja in ideje.

V marsikaterem delu lahko vidimo podrobnosti ekspresionizma. Slike se navezane na popolno svobodo barve in v urejene geometrične kompozicije. Po navadi so odmaknjene od objektivnega sveta.

c) Pomen abstraktne umetnosti

Z abstraktno umetnostjo so izražali svoje notranje občutke, entuziazem¹, bogato domišljijo, razpoloženost, kontraste med barvami,...

d) Zgodovina abstraktne umetnosti

Slika 3: Delo Vasilija Kandiskija imenovano Improvizacija. Slika je nastala leta 1910 in velja za prvo abstraktno sliko.

Najlepši dodatek k izgledu je nasmeh!

¹ Entuziazem se zgodi, ko ste čustveno povezani z idejo in vaša energija narašča in narašča. In ko narašča vaša energija, narašča tudi vaša vibracija in takrat dobivate dobre ideje.

Prva abstraktna slika je nastala leta 1910. Avtor Vasilij Kandiski jo je poimenoval Improvizacija.

Sicer pa se je že nekaj abstrakcije pojavljalo že od prazgodovine dalje (poslikave jam, risbe na keramiki, tekstilu, ...).

Abstraktno umetnost najdemo tudi pri muslimanski umetnosti in tudi pr številnih drugih umetnostih.

➤ **Abstraktna umetnost v 19. stoletju:**

K abstraktni umetnosti so prispevala tri umetniška gibanja: romantika, impresionizem in ekspresionizem. V tem časovnem obdobju so umetniki pridobili na svobodi ustvarjanja, saj se je vpliv Cerkve zmanjšal. Pomembno pa je bilo zasebno pokroviteljstvo, ker so se umetniki v tem primeru lažje preživljali.

Slika 4: Georges Braqu in njegovo delo, ki spada v obdobje kubizma skupaj z Pablom Picassom.

Paul Cézanne je s pomočjo modeliranja barve in ploskve postavil podlago za novo umetnost, iz katere je kasneje nastal kubizem, ki sta ga uporabljala Georges Braqu in Pablo Picasso.

Ekspressionistični slikarji so raziskovali drzno uporabo barve, risali izkrivljane podobe in pretiravali. Drastično so spremenili poudarek na vsebini. Umetniki kot Edvard Munch in James Ensor so bili ključni za pojav abstrakcije v 20. stoletju.

Henri Matisse, s sliko Rumene zavese (1915) je s svojimi barvami in risbo zelo blizu čiste abstrakcije.

➤ **Abstraktna umetnost v 20. stoletju:**

Vsi dosežki umetnikov v 19. stoletju, kot so bili Vincent Van Gogh, Pau Cezanne, Paul Gauguin in Georges Seurat so vplivali na razvoj sodobne umetnosti v 20. stoletju. Kubizem in fauvizem² sta odpirala vrata do abstrakcije v 20. stoletju.

Večina umetnikov, ki so želeli ustvarjat abstrakcijo, je preizkušalo razne novitete, jih kombinirali na različne načine dokler niso ustvarili nekaj čisto novega, posebnega, abstraktnega.

Okoli leta 1920 se je razvila značilna oblika izražanja-konstruktivizem³. Predstavniki so: Henryk Berlewi, Antonio Calderara, Walter Dexel, Naum Gabo, Hans Richter in še mnogi drugi.

Na začetku 20. stoletja so se povezave umetnikov po Evropi in v Ameriko zelo razširile, kar je pripomoglo k ustvarjanju novih oblik modernizma. S pomočjo umetniških knjig, razstav in drugih načinov, so bile poti odprte za eksperimentiranje in razpravljanje o načinih abstrakcije.

Slika 5: Šola Bauhaus v Weimarju, na kateri so se lahko šolali umetniki ampak so jo kasneje tudi zaprli.

Bauhaus v Weimarju je bila šola ustanovljena leta 1919. namenjena je bila umetnikom. Leta 1925 se je šola preselila v Dessau in bila z začetkom nacizma od leta 1932 zaprta. Umetniki so večinoma emigrirali v Švico in Ameriko.

² Fauvizem je bila slikarska smer, ki je zelo nasprotovala impresionizmu. Umetniki so se zavzemali za čisti in pogosto ploskovit nanos barv brez plastične modelacije, brez perspektive in čustvenih poudarkov.

Slika 6: Delo ameriškega abstraktnega umetnika Johna D. Grahama.

Do začetka leta 1940 je bila ta smer v moderni umetnosti zastopana v New Yorku. Svoboda delovanja je prispevala k uspehu. Poleg umetnikov, ki so pobegnili iz Evrope, so se v tej smeri umetnosti našli tudi domači ustvarjalci. Najbolj znana skupina ameriških umetnikov je John D. Graham, Hans Hofmann, Jackson Pollock in Franz Kline.

➤ **Abstraktna umetnost v 21. stoletju:**

Na začetku 21. stoletja se je uveljavilo ogromno smeri v abstraktni umetnosti. Eden izmed njih so digitalna umetnost, računalniška umetnost, internetna umetnost, hard-edge slikarstvo, geometrijska abstrakcija, appropriation, hiperrealizem, fotorealizem, lirična abstrakcija, pop art, op art, črno-belo slikarstvo, kolaž, decollage, posredništvo, montaža, postmoderna umetnost, oblikovano slikarsko platno, stenska poslikava okolja, grafiti,...

Glavne teme abstrakcije 21. stoletja so še vedno nerealistične ampak zelo drugačne, saj so tudi pogoji umetnikov drugačni-ni svetovne vojne,...

Predstavniki abstraktni umetnosti v 21. stoletju so Barnett Newman, John McLaughlin in Agnes Martin.

e) Obdobja oziroma smeri:

➤ Kubizem

Slika 7 in 13: Pablo Picasso, Avignonske gospodične; Picasso je želel s to sliko pokazati resnico takratne meščanske družbe. Slika spada v analitičen kubizem.

Slika 8: La Guernica Pabla Picassa nam želi prikazati grozote španske državljanske vojne, katere grozote je doživel ni bil v domovini. Spada med dela sintetičnega kubizma.

Kubizem je sodobno slikarstvo v abstraktni umetnosti, za katero je značilnost predstavljanje predmeta iz različnih zornih kotov hkrati. Smer sta leta 1907 v Franciji utemeljila Picasso in Braque. Delimo da na analitični kubizem in sintetični kubizem. S koncem 1. svetovne vojne se je končal tudi kubizem.

➤ **Fauvizem**

Fauvizem je bila slikarska smer, ki je zelo nasprotovala impresionizmu. Umetniki so se zavzemali za čisti in pogosto ploskovit nanos barv brez plastične modelacije, brez perspektive in čustvenih poudarkov.

➤ **Nadrealizem**

Slika 9: Nadrealistično delo Reneja Magritta.

Umetniki so uporabljali sanje za raziskovanje skritih občutij, na primer: slikali so nenavadne predmete v osupljivih položajih, ki si jih težko razložimo.

Predstavnika nadrealizma sta Rene Magritte in Salvador Dali.

***Ko se nam zdi, da naše življenje razpada,
Se morda le na novo sestavlja
V novo, lepšo in še bolj popolno sliko.***

➤ Futurizem

Slika 10: La rivolta avtorja Luigia Russolota.

Futurizem (latinsko futurum - prihodnost) je umetniška smer 20. stoletja. V njem je zanikana tradicija, kot smer pa se je zavzemal za moč, hitrost, gibanje, nasilje, vojno, industrializirano civilizacijo ter tehniko.

Predstavniki so Giacomo Balla, Umberto Boccioni, Carlo Carrà, Luigi Russolo, Gino Severini,...

f) Pablo Picasso na kratko:

Živel je od leta 1881 in umrl leta 1937 zaradi srčne kapi. Po narodnosti je bil španec, drugače pa je živel v Franciji, natančneje v Parizu.

Šolal se je na univerzi San Fernando v Madridu, kjer je živel na začetku življenja preden se je preselil v Pariz.

Ustvaril je več kot 15 000 slik, plastik in grafik. Njegovo delo delimo po obdobjih:

- Modro obdobje

Slika 11: Delo iz Picassotovega modrega obdobja.

- Rožnato obdobje

Slika 12: Delo iz Picassotovega rožnatega obdobja z naslovom La Toilette.

- Afriško obdobje

Slika 7 in 13: Delo iz Picassotovega afriškega obdobja.

- Kubistično obdobje

Slika 14: Delo iz Picasotovega kubističnega obdobja.

Slikam predmete kot si jih zamišljam, ne tako kot jih vidim.

-Pablo Picasso

f) Zanimivosti:

Kot primer sodobnega abstraktnega umetnika lahko podamo osebe kot sta Rajko Ferk in Andreja Tusulin.

Slika 15: Delo sodobnice v abstraktnice, Andreje Tusulin.

Slika 16: Delo sodobnika abstraktne umetnosti, Rajka Ferka

Ker je naša družina v poznanstvu z Rajkom, sem se odločila se bolj osredotočiti nanj. Njegova tehnika je zelo zanimiva, saj namreč ustvarja s »špohtlom«.

Zaradi bolezni je odkril strast do ustvarjanja ampak je najprej ustvarjal krajine in šele potem so začela izpod njegovih rok prihajati zanimiva dela.

Slika 17: Krajina Rajka Ferka. Na sliki je Lent.

Kot sem prej omenila ustvarja s posebnim orodjem, ki ga poznamo pod imenom špohtl. Najprej je ustvarjal s čisto navadnim, kovinskim špohtlom. Sedaj pa ustvarja s plastičnim.

Slika 18: Rajko Ferk v sodelovanju s 6pac Čukurjem.

Ker je pa še kar poznan v Sloveniji in ima razstave tudi izven slovenskih meja, je nanoslo, da je spoznal tudi ljudi iz predvsem slovenske glasbene scene, kot na primer s 6pac čukurjem, kateremu je razkril svojo skrivnost o načinu dela. Seveda je spoznal še marsikaterega drugega.

g) Zaključek

V tej seminarski nalogi sem se naučila, da je abstraktna umetnost niso samo slike, katerih vsebino si gledalec predstavlja sam. Ni samo čečkanje na platno, kit ga laiki dostikrat poimenujemo.

To je umetnost kot vsaka druga umetnost, s svojimi značilnostmi, zgodovino, deli,...

Viri slik:

Slika 1: <http://www.artbylt.com/Images/bluecity600.jpg>

Slika 2: http://www.svetslik.si/img/image_Dekorativna-slika-lgra-barv-ll_680.jpg

Slika 3: <http://www.delo.si/assets/media/picture/20111102/improvizacija.jpg?rev=1>

Slika 4: <http://uploads7.wikiart.org/images/georges-braque/bottle-and-fishes-1910.jpg>

Slika 5:

<http://www.scrapbookpages.com/EasternGermany/Weimar/BauhausMuseum.JPG>

Slika 6:

http://www.phillipscollection.org/research/american_art/artwork/images/Graham-RueBrea.jpg

Slika 7 in 13: <http://www.revija-dolcevita.si/wp-content/uploads/2013/05/Avignonske-gospodi%C4%8Dne.jpg>

Slika 8: <http://www.pablocicasso.org/images/paintings/guernica3.jpg>

Slika 9: <http://www.renemagritte.org/images/paintings/golconda.jpg>

Slika 10:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/d/d4/Luigi_Russolo,_1911,_The_Revolt_%28La_rivolta%29,_oil_on_canvas,_150.8_x_230.7_cm,_Gemeentemuseum_Den_Haag.jpg

Slika 11:

http://www.delo.si/assets/media/picture/20130507/Kultura_portret_mo%C5%A1keg_a_hires.jpeg2.jpeg?rev=1

Slika 12: http://www.svetslik.si/img/image_La-Toilette_680.jpg

Slika 7 in 13: <http://www.revija-dolcevita.si/wp-content/uploads/2013/05/Avignonske-gospodi%C4%8Dne.jpg>

Slika 14:

http://www.lisa.si/media/cache/upload/Photo/2013/04/04/l15_28_three_musicians_bigimage.jpg

Slika 15: http://www.andrejatusulin.si/images_rot/rot45.jpg

Slika 16: <http://www.napovednik.com/pic/i/1/342/52f881a19d586.jpg>

Slika 17: <http://www.rajkoferk.eu/uploads/images/motivi-slovenskih-mest/Lent01.jpg>

Slika 18: <http://www.mediaspeed.net/fotografije/medium/396955-rajko-ferk-slikarnbsp6pack-cukur-raper.jpg>

Viri gradiva:

a) Spletni viri:

- https://sl.wikipedia.org/wiki/Abstraktna_umetnost
- <https://prezi.com/7lmbwfe3vnu/abstraktna-umetnost/>

- <http://www.obcinajurij.si/81-turizem/561-prva-samostojna-likovna-razstava-andreje-tusulin>
- <http://www.rajkoferk.eu/o-avtorju>
- <http://govori.se/traci/domaci-traci/rajko-ferk-najprepoznavnejsi-slovenski-slikar-zadnjih-let/>
- http://www.dijaski.net/gradivo/ume_sno_umetnost_v_20_stoletju_01?r=1
- http://www.mavrica.net/misli-o-umetnosti_clanek_1020.html
- <http://www.vlastakuster.si/Entuziazem.php>
- <https://prezi.com/q5znpd7-poy/kubizem-pablo-picasso/>

b) Knjižni viri:

- Svet umetnosti / Camillo Semenzato ; [prevedla in] jugoslovanski del [dopolnila] Nataša Golob; Ljubljana : Mladinska knjiga, 1979 (Ljubljana : Mladinska knjiga)
- Velika otroška enciklopedija za vedoželjne / [prevajalci Lorena Dobrila ... et al.]; Ljubljana : Prešernova družba, 2009